

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2S/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8021200552
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8021200552.4

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Mariána Hoffmanna, PhD., v právnej veci žalobcu A. B., C. B. XX, proti žalovanému Centrum právnej pomoci, kancelária Prešov, Masarykova 11, Prešov, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 07. októbra 2021 č. KaPO/9571/2021, ČRZ: 109677/2021 takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a.
- II. Účastníkom konania náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania a obsah napadnutého rozhodnutia

Žalobca žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci doručenu žalovanému 28. 4. 2021 požiadal o priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci v právnej veci o náhradu škody vo výške 2469, 49 EUR s príslušenstvom, ktorá mu mala byť spôsobená štátom pri výkone verejnej moci, a to konkrétne Okresným súdom Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/135/2018 (na rozhodnutiach uvádzané aj ako sp. zn. 15Csp/135/2018) a Okresným súdom Bratislava I ako registrovým súdom.

Žalobca vo svojej žiadosti uviedol, že o pridelenie advokáta žiada z dôvodu spísania žiadosti o náhradu škody vo výške 2469, 49 EUR s príslušenstvom a 490,65 EUR ako náhrady trov konania od Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pre nesprávny úradný postup Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 15C/135/2018 v spojení s Okresným súdom Bratislava I, oddelenie Obchodného registra. Žalobca v konaní sp. zn. 15C/135/2018 vystupoval v spotrebiteľskom spore proti spoločnosti Endepro, s.r.o. v likvidácii (predtým Provident Financial, s.r.o.) o vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom v tomto konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu. Žalobca poukázal na to, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné priesťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Zo žiadosti žalobcu vyplýva, že žalobu na Okresnom súde Prešov podal dňa 30. 8. 2018 a už od začiatku konania sa okresný súd dopúšťal priesťahov v konaní a bol vo veci nečinný. Žalobca v žiadosti popísal chronológiu jednotlivých úkonov okresného súdu a jednotlivé obdobia jeho nečinnosti. Poukázal na to, že už v podaní 17.2.2019 žiadal Okresný súd Prešov, aby rozhodol v zrýchlenom konaní, aby si žalobca stihol uplatniť svoj nárok ešte pred likvidáciou spoločnosti Endepro, s.r.o. Okresný súd bol však nečinný až do dňa 17. 4. 2020, kedy vydal uznesenie o zastavení konania, z dôvodu, že žalovaná

spoločnosť Endepro, s.r.o. bola dňa 5. 9. 2019 po ukončení likvidácie vymazaná z obchodného registra a zanikla bez právneho nástupcu. Podľa názoru žalobcu podiel na spôsobení škody, ktorú si mienil uplatniť voči Slovenskej republike nesie aj Okresný súd Bratislava I, ktorý vymazal spoločnosť Endepro, s.r.o. z obchodného registra napriek tomu, že voči tejto spoločnosti prebiehalo v tom čase súdne konanie.

Žalobca napokon argumentoval aj poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 165/2012 zo dňa 13.2.2013, z ktorého vyplýva, že nárok na náhradu škody je možné aj voči štátu uplatniť vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal. Keďže v danom prípade bola spoločnosť Endepro, s.r.o. v likvidácii, voči ktorej si žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15C/135/2018 uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vymazaná z obchodného registra, nie je možné si pohľadávku voči nej uplatniť ako bezdôvodné obohatenie, vznikol žalobcovi nárok na náhradu škody z titulu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Poukázal na to, že pokiaľ by Okresný súd Prešov zasiahol a poskytol žalobcovi ako spotrebiteľovi ochranu včas, žiadne obohatenie by nebolo vzniklo a teda by nevznikla ani škoda.

Žalovaný rozhodnutím zo dňa 19. 5. 2021 prerušil konanie o žiadosti a vyzval žalobcu, aby v lehote do desiatich dní odo dňa doručenia rozhodnutia odstránil nedostatky svojho podania za účelom vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu. Žiadal o vysvetlenie, v čom konkrétne spočíva nesprávny úradný postup označených okresných súdov a o preukázanie výsledku vybavenia sťažnosti na prietahy resp. žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy. Žalobcu tiež vyzval na predloženie rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým by sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, predloženie právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Pokiaľ žalobca tvrdí, že namietaný nesprávny úradný postup spočíva v inom nezákonnom zásahu ako porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, žalovaný žiadal, aby žalobca vysvetlil, v čom konkrétne tento zásah spočíva a akým spôsobom k nemu došlo. Žiadal tiež o vysvetlenie rozdielného vyčíslenia spôsobenej škody v časti B.1 žiadosti a v časti B.3 žiadosti. Napokon žalovaný požadoval vyjadrenie žalobcu, či uznesenie Okresného súdu zo dňa 17. 4. 2020 bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a ak áno, o predloženie tohto rozhodnutia. Žalovaný vyzval aj na predloženie dokladov potrebných na preukázanie stavu materiálnej núdze.

Žalobca doplnil svoju žiadosť podaním zo dňa 12. 6. 2021, ku ktorému priložil sťažnosť pre porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) zo dňa 3. 7. 2019 adresovanú predsedovi Okresného súdu Prešov. Predložil tiež list Okresného súdu Prešov zo dňa 5. 8. 2019, ktorým predseda okresného súdu v zastúpení podpredsedom okresného súdu žalobcovi oznámil, že nie je možné dodržať lehotu tridsiatich dní na vybavenie jeho sťažnosti z dôvodu nemožnosti zabezpečenia podkladov pre jej riadne vybavenie. Ďalej predložil odpoveď Okresného súdu Prešov sp. zn. Spr 22134/2019 zo dňa 26. 9. 2019, v ktorej mu predseda okresného súdu oznámil, že jeho sťažnosti týkajúce sa viacerých konaní vedených na Okresnom súde Prešov, vrátane konania vedeného pod sp. zn. 15C/135/2018 vyhodnotil ako nedôvodné.

Žalobca predložil aj doklady potvrdzujúce stav materiálnej núdze.

Žalovaný sa žiadosťou o poskytnutie súčinnosti v súvislosti s konaním sp. zn. 15C/135/2018 zo dňa 13.07.2021 obrátil na Okresný súd Prešov a požiadal o zaslanie žaloby doručenej súdu 2.7.2018 a ďalších podaní v tejto veci vyhotovených žalobcom alebo žalovanou spoločnosťou Endepro, s.r.o. v likvidácii. Požiadal tiež o informáciu, či žalobca po doručení odpovede predsedu okresného súdu týkajúcej sa sťažnosti na prietahy v konaní podal žiadosť o prešetrenie vybavenia tejto sťažnosti.

Listom zo dňa 6.8.2021 urgoval žalovaný na Okresnom súde Prešov poskytnutie požadovanej súčinnosti.

Okresný súd Prešov poskytol požadovanú súčinnosť podaním zo 7.9.2021 kde zároveň uviedol, že pre informáciu ohľadne vybavenia sťažnosti žalobcu vedenej pod sp. zn. Spr 22134/2019 je potrebné sa obrátiť na kanceláriu predsedu okresného súdu.

Žalovaný o nároku žalobcu rozhodol rozhodnutím č. sp. KaPO/9571/2021, ČRZ: 109677/2021 zo dňa 7.10.2021 tak, že nárok na poskytnutie právnej pomoci žalobcovi nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný citoval relevantnú právnu úpravu, a to § 3 ods. 1, § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z. z.“), § 107 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, § 3 ods. 1, § 5, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) a rekapituloval podstatný priebeh konania a argumenty žiadateľa.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný konštatoval, že žalobca mieni podať žalobu o náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prešov a Okresného súdu Bratislava I ako registrového súdu.

Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 Cdo 115/2010 zo dňa 31.5.2011 a uviedol, že žalobca síce namieta nesprávny úradný postup súdov, z obsahu jeho podaní je však zrejmé, že jeho nespokojnosť smeruje k výsledku konania o zaplatenie žalovanej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia od žalovaného, ktorý si uplatnil v súdnom konaní, v ktorom však nebol úspešný.

Žalovaný konštatoval, že ani v prípade, ak by sa pôvodný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatňovaný žalobcom v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 15C/135/2018 nie je možné preukázať splnenie podmienky príčinnej súvislosti medzi postupom súdu v tomto konaní a neúspešnom uplatnení si práva žalobcu. Poukázal na to, že okresný súd konanie vedené pod sp. zn. 15C/135/2018 zastavil z dôvodu podľa § 64 CSP, keďže strana konania zanikla bez právneho nástupcu. Zastavenie konania bolo preto logickým a obligatónym postupom okresného súdu. Toto rozhodnutie okresného súdu nebolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť.

Žalobca si svoj nárok neuplatnil včas, keďže žalovaný, ktorým bola pôvodne spoločnosť Provident Financial, s.r.o. a následne Endepto, s.r.o. v likvidácii bol zrušený a vstúpil do likvidácie dňa 1.3.2018, teda ešte pred podaním žaloby žalobcom (2.7.2018).

Sporná je v danom prípade podľa žalovaného aj otázka škody, keďže nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia bol podľa názoru žalovaného v čase podania žaloby premlčaný. Žalovaný poukázal na to, že vznik bezdôvodného obohatenia žalobca odôvodňoval plneniami, ktoré ním boli poskytované jednotlivými splátkami v období od 21.1.2013 do 17.11.2015, žaloba však bola podaná súdu až 2.7.2018.

Za spornú označil žalovaný aj výšku uplatňovanej škody, keďže žalobca v žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia nepreukázal rozdiel medzi sumou, ktorá mu bola žalovaným poskytnutá zo spotrebiteľskej zmluvy a sumou, ktorá bola nad rámec zákona resp. v dôsledku sankcií za porušenie zákona alebo nedostatkov spotrebiteľskej zmluvy zaplatená žiadateľom.

Žalovaný napokon konštatoval, že žalovaný v konaní nepreukázal, že by vo vzťahu k tvrdeným prietiahom v konaní využil zákonný postup a požiadal o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy.

Na základe uvedených skutočností žalovaný v napadnutom rozhodnutí uzavrel, že vec, s ktorou sa žalobca obrátil na Centrum právnej pomoci je zrejme bezúspešná, preto už nebolo potrebné zaujať stanovisko k tomu, či žiadateľ spĺňa podmienku stavu materiálnej núdze a podmienku hodnoty sporu.

II.

Argumenty žalobcu v podanej správnej žalobe

Správnou žalobou doručenu Krajskému súdu v Prešove (ďalej aj ako „správny súd“) dňa 22.10.2021 žalobca namietal arbitrárnosť záverov žalovaného uvedených v napadnutom rozhodnutí zo dňa 7.10.2021.

Žalobca podrobne rekapituloval obsah rozhodnutia žalovaného. Konštatoval, že žalovaný v konaní spôsobil úmyselné prietahy, keďže od Okresného súdu Prešov opakovane požadoval predloženie dokladov, ktoré neboli potrebné pre rozhodnutie o žiadosti žalobcu.

Žalobca poukázal na rozhodnutia ústavného súdu týkajúce sa prietahov v konaní a čl. 48 ods. 2 ústavy, najmä na uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 52/03 z 12.3.2003.

Príčinnú súvislosť medzi činnosťou okresného súdu v konaní pod sp. zn. 15C/135/2018 žalobca videl v skutočnosti, že okresný súd napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že žalovaný subjekt je v likvidácii, nekonal v primeraných lehotách ani po výslovnej výzve žalobcu zo dňa 17.2.2019, a teda vedome a úmyselne odopieral svojou neospravedliteľnou nečinnosťou žalobcovi prístup k spravodlivosti.

Žalobca rovnako ako vo svojej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 165/2012 zo dňa 13.2.2013 s tým, že týmto je povinný riadiť sa aj správny súd.

Nesprávny postup Okresného súdu Bratislava I ako registrového súdu vidí žalobca v tom, že tento napriek prebiehajúcej súdnej konaní pod sp. zn. 15C/135/2018 vymazal žalovanú spoločnosť Endepro, s.r.o. v likvidácii z obchodného registra.

K tvrdeniu žalovaného o nepreukázaní výšky pohľadávky žalobca uviedol, že Dohoda o úhrade dlhu v splátkach zo dňa 18.11.2013, na základe ktorej plnil žalovanej spoločnosti bola vyhotovená až po premlčacej dobe, čo žalobca uviedol aj vo svojom podaní adresovanom okresnému súdu dňa 17.2.2019, a teda je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca nebol spoločnosťou Providenti Financial, s.r.o. poučený o tom, že je mu podsunutá dohoda po uplynutí premlčacej doby. Žalovaná spoločnosť Endepro, s.r.o. v likvidácii, ako právny nástupca spoločnosti Provident Financial, s.r.o. v konaní vedenom na okresnom súde nepredložila ani na výzvu súdu žiadne zmluvy uzatvorené so žalobcom, a teda nepreukázala žiadne zákonné právo na plnenia od žalobcu.

K záverom žalovaného o premlčaní práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobca poukázal na § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že o vzniku bezdôvodného obohatenia žalovanej spoločnosti sa dozvedel až na základe nahliadnutia do spisu vedeného pod sp. zn. 15Er/85/2010 na Okresnom súde Prešov dňa 25.4.2018. Z rozsudku okresného súdu a aj krajského súdu v tejto veci sa dozvedel, že nekalé podmienky spotrebiteľských úverov poskytovaných žalovanou spoločnosťou sú neplatné a teda sa žalovaná spoločnosť vedome a protizákonne obohacovala na úkor

žalobcu. Z tohto dôvodu podľa neho v čase podania žaloby na okresnom súde neuplynula ani subjektívna premlčacia doba, ani objektívna premlčacia doba, keďže táto je v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia až desaťročná. Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia na okresnom súde nepodal skôr z toho dôvodu, že nemal vedomosť o právnej úprave nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách a o premlčaní práva.

K záverom žalovaného týkajúcim sa nepreukázania využitia zákonných postupov proti tvrdeným prietahom v konaní okresného súdu žalobca poukázal na to, že na preukázanie splnenia tejto podmienky stačí preukázať výsledok vybavenia jeho sťažnosti na prietahy, navyše, v odpovedi predsedu okresného súdu nebol uvedený žiaden ďalší zákonný postup a že je možné žiadať o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy a na akom orgáne a v akej lehote.

Žalobca navrhol napadnuté rozhodnutie žalovaného zo dňa 7.10.2021 v celom rozsahu zrušiť a priznať žalobcovi nárok na právnu pomoc a náhradu trov súdneho konania.

III.

Vyjadrenie žalovaného k podanej správnej žalobe

Žalovaný sa k správnej žalobe vyjadril podaním zo dňa 2.12.2021. Zotrval na skutkových a právnych záveroch uvedených v napadnutom rozhodnutí.

Poukázal na znenie § 6 zákona č. 327/2005 Z. z. a konštatoval, že nepriznanie nároku na právnu pomoc neznamena, že sa právo na právnu pomoc žalobcovi upiera, iba ho obmedzuje v tom zmysle, že trovy prípadného právneho zastúpenia musí znášať sám.

Vo vzťahu k žalobcom citovanému nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 165/2012 zo dňa 13.2.2013 žalovaný konštatuje, že z jeho obsahu vyplýva možnosť uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu v občianskom súdnom konaní až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia, voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať, avšak za predpokladu, že táto bezúspešnosť nebola zavinená samotným žalobcom.

Žalovaný zastáva názor, že v predmetnom prípade absentuje nezákonné rozhodnutie súdu a bezúspešnosť uplatnenia pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia bola zavinená samotným žalobcom neskorým uplatnením jeho práv a teda nie je daná príčinná súvislosť medzi postupom súdov a vznikom škody u žalobcu.

Žalovaný konštatoval, že rozhodoval a postupoval vo veci zákonne, zadovážil si dostatok podkladov pre rozhodnutie, zistil skutočný stav vo veci, konal v súčinnosti s účastníkom konania a oprávnené dospel k záveru, že žalobca nespĺnil podmienku pre priznanie právnej pomoci obsiahnutú v § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z.

Žalovaný namietal aj výšku a dôvodnosť trov konania uplatnených žalobcom a navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

IV.

Replika žalobcu

Na vyjadrenie žalovaného reagoval žalobca replikou zo dňa 27.5.2022, v ktorej označil vyjadrenie žalovaného za nereflektujúce obsah podanej správnej žaloby.

Konštatoval, že nepriznanie nároku na právnu pomoc žalobcovi znamená, že sa žalobcovi upiera právo na súdnu ochranu, keďže preukázal, že je osobou v hmotnej núdzi, nezamestnaný a dlhodobo poškodzovaný nezákonnou exekúciou.

Opätovne zdôraznil, že sa domáhal u žalovaného priznania právnej pomoci v súvislosti so žalobou o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, preto záver žalovaného o tom, že uplatnenie nároku na náhradu škody je podmienené nezákonným rozhodnutím je zavádzajúci.

Poukázal na obsah § 9 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. a konštatoval, že sťažnosť na prieťahy v konaní riadne podal a až súd konajúci vo veci náhrady škody od štátu bude spôsobilý posúdiť, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní.

Konštatoval, že právna úprava zákona č. 514/2003 Z. z. je zastaraná a nezodpovedá aktuálnej judikatúre európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej nie je povinnosťou strany konania podávať sťažnosť na prieťahy v konaní. Poukázal tiež na to, že aj v jeho prípade sa predseda okresného súdu v odpovedi na jeho sťažnosť vôbec nevyjadril k podstate žalobcovej sťažnosti a zároveň tak porušil ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 .

K uplatnenej výške trov konania žalobca uviedol, že je možné ich definovať aj ako náhradu škody podľa § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, keďže nesprávne rozhodnutie, ktoré napadol žalobou na správnu súde je priamou príčinou spôsobenia škody žalobcovi, predstavujúcej zmenšenie majetku žalobcu v súvislosti s uplatňovaním a bránením jeho práva na súde.

Replika žalobcu bola doručená žalovanému 1.7.2022, k replike žalobcu sa žalovaný v stanovenej lehote nevyjadril.

VI.

Posúdenie podstatných skutkových zistení a právne argumenty

Krajský súd v Prešove ako správny súd vecne príslušný podľa § 10 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a miestne príslušný podľa § 13 ods. 1 SSP preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal v rozsahu žalobných dôvodov v zmysle § 134 ods. 1 SSP, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného a na základe splnenie podmienok uvedených v § 107 ods. 2 SSP vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Podstatou konania v správnom súdnictve je preskúmať zákonnosť rozhodnutí postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Úlohou správneho súdu v tomto konaní bolo na základe podanej správnej žaloby preskúmať zákonnosť postupu, ako aj rozhodnutia žalovaného č. sp.: KaPO/9571/2021, ČRZ: 109677/2021 zo dňa 07.10.2021,

ktorým žalovaný nepriznal žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci v právnej veci žaloby o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/135/2018.

Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

Podľa § 177 ods. 1 SSP správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

Podľa § 190 SSP ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci: a) v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaniach o oddĺžení podľa osobitného predpisu, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „vnútroštátne spory“), b) v cezhraničných sporoch v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach a v rodinnoprávných veciach, c) v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení a v týchto veciach aj v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, d) oznamovateľovi protispoločenskej činnosti v konaniach súvisiacich s podaním oznámenia okrem trestného konania a konania o správnom delikte, a e) osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu v konaniach súvisiacich s podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 327/2005 Z. z. na účely tohto zákona je právnou pomocou poskytovanie právnych služieb osobe oprávnenej podľa tohto zákona v súvislosti s uplatňovaním jej práv, ktoré zahŕňajú najmä právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach, vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediácie, spisovanie podaní na súdy, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak: a/ jej príjem nepresiahne 1,4 násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, b/ nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a c/ hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo, a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a

d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Správny súd považuje za potrebné v prvom rade konštatovať, že nezdiera záver žalovaného o tom, že by námietky žalovaného uvedené v odôvodnení jeho žiadosti nesmerovali k tvrdeniu o nesprávnom úradnom postupe súdu v jeho veci, ale k spochybneniu samotného rozhodnutia okresného súdu Prešov o zastavení konania zo dňa 17.4.2020. Uvedený záver nevyplýva ani z tvrdení žalobcu, ani z výkladu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 115/2010 zo dňa 31.5.2011 citovaného žalovaným. Z uvedeného rozhodnutia okrem záveru, ktorý si žalovaný osvojil, a teda že pri nesprávnom úradnom postupe „ide spravidla o postup, ktorý s rozhodovacou činnosťou nesúvisí“ vyplýva aj to, že „pre túto formu zodpovednosti je určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy o sebe k vydaniu rozhodnutia nevedú a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazí. Z tohto hľadiska je nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou napríklad nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, prípadne nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania.“

Žalobcom namietaná skutočnosť, teda neprimeraná dĺžka konania okresného súdu resp. viaceré obdobia nečinnosti okresného súdu v rámci konania vedeného pod sp. zn. 15C/135/2018, sa nijak nepremietla do rozhodnutia okresného súdu o zastavení konania a v jeho obsahu sa nijak bezprostredne neodrazila.

Žalobca nepochybne vo svojej žiadosti o právnu pomoc namietal oneskorené vydanie rozhodnutia a nečinnosť súdu, preto nie je dôvod spochybňovať predmet jeho zamýšľanej žaloby o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. ako náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom.

Žalovaný sa napriek tomu, že v prevažnej miere posúdil námietky žalobcu ako spochybňujúce zákonnosť rozhodnutia súdu o zastavení konania, venoval v časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia aj dôvodom zrejmej bezúspešnosti sporu žalobcu v prípade, ak by predmetom zamýšľanej žaloby bola náhrada škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom konajúcich súdov. Správny súd preto venoval pozornosť primárne zákonnosti tejto časti záverov žalovaného.

Z ustanovenia § 1 zákona č. 327/2005 Z. z. vyplýva jeho účel, a to vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv a prispieť k predchádzaniu právnych sporov. Štát potom sám, resp. v prevažnej miere, znáša náklady za poskytnutie právnej pomoci znevýhodneným osobám. V takom prípade je viac ako vhodné stanoviť podmienky, za ktorých bude takáto forma právnej pomoci fyzickým osobám patriť, a to predovšetkým v snahe vylúčiť zneužívanie tejto právnej úpravy. Jednou z takýchto podmienok je skutočnosť, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu (§ 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z.). Samozrejme, nie je úlohou správneho orgánu prejednať výsledok konania vo veciach podľa § 3 zákona č. 327/2005 Z. z. z vecnej stránky. Za plne opodstatnené však treba považovať oprávnenie

správneho orgánu, aby skúmal, či v konkrétnom prípade nejde u žiadateľa o zneužitie práva, alebo napr. či už zo skutkových tvrdení žiadateľa (bez potreby vykonávať dokazovanie) nie je nepochybné, že jeho návrhu nemožno vyhovieť, napr. z dôvodu zániku práva uplynutím času alebo ak je v dôkaznej núdzi. Za obdobnú treba považovať i situáciu, ak žiadateľ vyvracia skutočnosti, ktoré už boli záväzne vyriešené v iných konaniach, alebo ak nemôže v súdnom konaní dosiahnuť úspech z procesných dôvodov, napr. z dôvodu včasného nepodania opravného prostriedku, resp. jeho neprípustnosti podľa procesných predpisov (rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 2SŽk/18/2020 z 15.12.2021).

Žalovaný v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že ani v prípade akceptovania tvrdenia žalobcu, že namieta nesprávny úradný postup okresného súdu spočívajúci v prieťahoch v konaní, by nebolo možné očakávať úspech žalobcu v súdnom konaní, keďže nepreukázal, že by pre domnelé prieťahy v konaní využil zákonný postup a že by žiadal o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy v konaní.

Žalobca k tomuto záveru žalovaného v správnej žalobe poukázal na to, že sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi Okresného súdu Prešov podal a tento ju vybavil listom č. Spr 22134/2019 z 26.9.2019.

Vo svojej replike žalobca s poukazom na formuláciu § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorej v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno „vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy...“ v zásade konštatoval, že sťažnosť podal a tým bola uvedená podmienka vyplývajúca z § 9 ods. cit. zákona splnená, pričom až súd konajúci vo veci náhrady bude spôsobilý posúdiť, či k zbytočným prieťahom v konaní došlo.

Správny súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť žalobcu na skutočnosť, že zákonom č. 412/2012 Z. z. bol do zákona č. 514/2003 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2013 vložený odsek 2, ktorý ako predpoklad priznania nároku na náhradu škody voči štátu ustanovil povinnosť, aby nesprávny úradný postup skonštatoval príslušný orgán, ktorý je v zákone výslovne uvedený.

V dôvodovej správe k zákonu č. 412/2012 Z. z. vzťahujúcej sa k súčasnému zneniu § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. je uvedená: „Návrh vychádza z platnej úpravy, nakoľko existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy, s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR, na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predsedu súdu, na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prieťahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a uvedené len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní je oprávnený Ústavný súd SR. Vzhľadom na vyššie uvedené návrh zákona výslovne dopĺňa, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak o existencii prieťahov bolo rozhodnuté týmto oprávneným orgánom.“

Z uvedeného vyplýva, že aj napriek skutočnosti, že konanie o náhrade škody voči štátu nie je právnym predpisom podmienené predchádzajúcim konaním na Ústavnom súde, prípadne inom orgáne, žalobca je povinný preukázať svoj nárok, vrátane toho, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Súd konajúci o nároku o náhrade škody nie je oprávnený preskúmať postup iného orgánu štátu z hľadiska zákonnosti jeho postupu, ani z hľadiska rýchlosti a účelnosti konania, a teda nie je oprávnený urobiť záver o tom, že konanie iného orgánu štátu je poznačené prieťahmi.

Žalobca ani v konaní pred správnym orgánom ani v konaní pred súdom neoznačil ani nepredložil dôkaz o tom, že by niektorý z príslušných orgánov konštatoval nesprávny úradný postup v namietanom súdnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 15C/135/2018.

Z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1.1.2013 vyplýva, že predpokladom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v zbytočných prieťahoch pri výkone verejnej moci, je konštatovanie existencie takýchto prieťahov niektorým zo subjektov uvedených v citovanom ustanovení a pokiaľ žalobca splnenie tejto podmienky nepreukázal, žalovaný postupoval správne, keď žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci nepriznal.

Pokiaľ žalobca poukázal na obsah listu predsedu okresného súdu sp. zn. Spr. 22134/2019 zo dňa 26.9.2019 správny súd konštatuje, že z tejto odpovede na sťažnosť žalobcu nevyplýva, že by boli predsedom okresného súdu konštatované prieťahy v namietanom súdnom konaní, pričom ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nie je podľa správneho súdu možné vykladať v tom zmysle, že pre rozhodovanie súdu o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom postačuje preukázať vybavenie sťažnosti na prieťahy v konaní s akýmkoľvek výsledkom. Relevantným podkladom v zmysle účelu a obsahu § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013 môže byť jedine taký výsledok vybavenia sťažnosti na prieťahy v konaní, z ktorého by vyplývalo, že oprávnený orgán uvedený v § 9 ods. 2 cit. zákona konštatoval nezákonnosť postupu resp. existenciu prieťahov v konaní súdu.

Žalovaný teda žiaden dôkaz použiteľný pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote nepredložil, hoci bol na to žalovaným výslovne vyzvaný v rozhodnutí č. sp. KaPO/9571/2021, ČRZ: 48282/2021 zo dňa 19.5.2021. Z tvrdení žalobcu uvedených v jeho žiadosti zo dňa 25.4.2021 alebo jej doplnení zo dňa 12.6.2021, ani z obsahu správnej žaloby nevyplýva, že by ktorýmkoľvek z uvedených nevyhnutných podkladov pre možnosť súdu posudzovať nesprávny úradný postup súdu disponoval.

Z uvedených dôvodov považuje správny súd záver žalovaného o zrejmej bezúspešnosti sporu žalobcu za dostatočne odôvodnený a vychádzajúci z podkladov predložených žalobcom alebo zabezpečených žalovaným. Keďže žalobca žiadal o priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, zároveň však napriek výzve nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz, z ktorého by mohol súd v prípade podania žaloby vychádzať v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013, je záver žalovaného o zrejmej bezúspešnosti sporu právne udržateľný a zákonný. Na uvedenom závere nič nemenia ani závery uvedené v žalobcom odkazovanom náleze ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 165/2012 z 13.2.2013. Keďže v prípade žalobcu nebolo preukázané splnenie predpokladov uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym postupom súdu podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., teda nebola preukázaná existencia akéhokoľvek relevantného právneho aktu, ktorým oprávnený orgán konštatuje prieťahy v konaní súdu, nie je dôvodné bližšie sa zaoberať otázkou vzťahu medzi nemožnosťou uplatnenia nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto z neho získal prospech a uplatnením nároku na náhradu škody voči štátu.

Pokiaľ žalobca namietal prieťahy v postupe žalovaného pri rozhodovaní o jeho nároku na právnu pomoc správny súd konštatuje, že samotná dĺžka konania žalovaného nemá za následok nezákonnosť vydaného rozhodnutia. Správny súd z administratívneho spisu nezistil, že by žalovaný v konaní vykonával také procesné úkony, ktoré by zbytočne predlžovali konanie, a už vôbec z administratívneho spisu nevyplýva žiaden náznak toho, že by žalovaný konanie úmyselne predlžoval s cieľom poškodiť žalobcu na jeho právach. Aj postup, pri ktorom v rámci povinnej súčinnosti požadoval žalovaný od Okresného súdu Prešov predloženie súvisiaceho spisového materiálu vo veci vedenej pod sp. zn. 15C/135/2018 bol opodstatnený pre splnenie povinnosti žalovaného čo najúplnejšie zistiť skutočný stav veci, za účelom posúdenia otázky zrejmej bezúspešnosti sporu v zmysle § 8 zákona č. 327/2005 Z. z.

Žalobu preto správny súd zamietol ako nedôvodnú podľa § 190 SSP.

Napriek tomu, že pre zásadný záver správneho súdu o zákonnosti rozhodnutia žalovaného, postačuje aj doposiaľ uvedená argumentácia, správny súd považuje za potrebné vyjadriť sa obiter dictum aj k žalobnej námietke týkajúcej sa nesprávneho posúdenia uplynutia premlčacej lehoty na uplatnenie nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia.

V tejto súvislosti dáva správny súd žalovanému do pozornosti publikovanú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to konkrétne rozhodnutia publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2022, pod číslami 14 a 15. Z uvedených rozhodnutí aj vo vzťahu k veci žalobcu vyplýva, že pre posúdenie otázky premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia zo spotrebiteľských úverov zďaleka nepostačuje strohé poukázanie na dátum plnenia jednotlivých splátok žalobcom, ale je potrebné túto otázku skúmať veľmi pozorne a komplexne, s prihliadnutím aj na výsledky dokazovania skutočnej vedomosti spotrebiteľa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Z rozhodnutia žalovaného nevyplýva, že by sa touto otázkou dostatočne podrobne zaoberal, preto sa jeho záver o uplynutí premlčacej doby javí ako predčasný. S ohľadom na vyššie uvádzané dôvody (bod 67-70) však toto pochybenie žalovaného nemá priamy dopad na zákonnosť jeho rozhodnutia, keďže otázku zrejmej bezúspešnosti sporu posúdil žalovaný aj na základe nepreukázania skutočností vyplývajúcich z § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. a v tomto smere sa jeho procesný postup ako aj záver, ktorý z dokazovania vyvodil javí ako zákonný a právne udržateľný.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 168 SSP. Žalobcovi nepriznal náhradu trov konania, pretože v konaní nebol úspešný a u žalovaného nezistil osobitné dôvody vedúce k priznaniu náhrady trov konania.

Senát správneho súdu rozhodol v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť v lehote 1 mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu, ktorú je potrebné podať na Krajský súd v Prešove (§ 443 ods. 2 písm. a) v spojení s § 444 ods. 1 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1,2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1,2 SSP).